

ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อส่งเสริมการป้องกันการเสพยาเสพติดซ้ำ โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีการ
ปัญญาสังคม ของผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติด ในโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง ในจังหวัดสงขลา

EFFECTIVENESS PROMOTING RELAPSE PREVENTION HEALTH EDUCATION PROGRAM SOCIAL
COGNITIVE THEORY IN DRUG DEPENDENCE DISORDER PATIENTS AT A HOSPITAL IN SONGKHLA
PROVINCE

วรัญญา ไชยสาถ์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

กลุ่มงานเทคโนโลยีสารสนเทศและสนับสนุนวิชาการ โรงพยาบาลชัยภูมิสงขลา กรมการแพทย์

อาจารย์ที่ปรึกษา: ศรีณญา เบญจกุล,ปร.ด., วรพล หนูนุ่น, ปร.ด., ภัชชนก รัตกรปรีดา, ปร.ด.

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมการป้องกันการเสพยาเสพติดซ้ำของผู้ป่วย
ชายที่เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติดในโรงพยาบาลชัยภูมิสงขลาโดยประยุกต์ทฤษฎีปัญญาสังคม กลุ่มตัวอย่างเป็น
ผู้ป่วยระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ โรงพยาบาลชัยภูมิสงขลา มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ โดยเริ่มจากประเมินความพร้อมการ
เลิกยาเสพติดเพื่อคัดเข้าสู่โปรแกรม จำนวน 67 คน มีระยะเวลาดำเนินกิจกรรมนาน 8 สัปดาห์ ประกอบด้วย 6 กิจกรรม
ได้แก่ การสังเกตตนเอง การตัดสินใจ แสดงปฏิกิริยาต่อตนเอง การกระตุ้นเพื่อส่งเสริมแรงจูงใจ การให้คำปรึกษา
รายบุคคล และการจัดสภาพแวดล้อม เก็บข้อมูลก่อนและ หลังการทดลองในสัปดาห์ที่ 4 และ 8 ด้วยแบบสัมภาษณ์
วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและทดสอบความแตกต่างด้วยสถิติ
Paired Sample t-test, Cochran's Q test และ Friedman test

ผลการทดลองพบว่า มีการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ความสามารถ และความคาดหวังผลดีในการป้องกันการเสพยา
เสพติดซ้ำพบว่าหลังเข้าการทดลอง กลุ่มทดลองมีการรับรู้ความสามารถ ยาเสพติดซ้ำมากกว่าก่อนทดลอง และกลุ่ม
เปรียบเทียบ(p-value <0.05) ความคาดหวังผลดีในการป้องกันการเสพยาและพฤติกรรมป้องกันการเสพยาซ้ำหลังเข้าร่วม
การทดลอง กลุ่มทดลองมีไม่แตกต่างทางสถิติกับก่อนทดลอง (p-value <0.05) ดังนั้น โปรแกรมสุขศึกษานี้ นับว่ามี
ประสิทธิผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการป้องกันการเสพยาเสพติดซ้ำ และความคาดหวังในผลดีของการป้องกัน
การเสพยาเสพติดซ้ำ จึงสามารถนำไปใช้กับสถานบริการสาธารณสุขที่มีบริบทใกล้เคียงกันได้ และประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนา
พฤติกรรมป้องกันการเสพยาเสพติดซ้ำของผู้ที่ต้องการเลิกยาเสพติด ในการป้องกันปัญหาเสพยาเสพติดให้เหมาะสมต่อไปได้